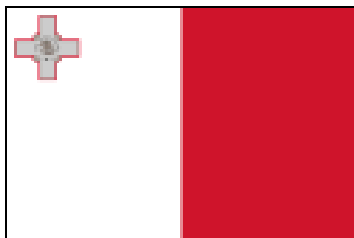

MALTA

Informacja o sytuacji gospodarczej i stosunkach gospodarczych z Polską

1. Informacje ogólne

ustrój polityczny	republika parlamentarna
powierzchnia	316 km ²
ludność	436 tys.
podział administracyjny	Malta/ wyspa/ i Gozo – 68 samorządów (54 na Malcie i 14 na Gozo)
głowa państwa	prezydent George William Vella (od 2019 r.)
premier	Robert Abela (od 2020 r.)
minister spraw zagranicznych i europejskich	Evarist Bartolo (od 2020 r.)
minister gospodarki i przemysłu	Silvio Schembri (od 2020 r.)
minister turystyki i praw konsumenta	Clayton Bartolo (od 2020 r.)
ambasador Republiki Malty w Polsce	John Paul Grech (od 2018 r.)
ambasador RP na Malcie	Tomasz Czyszczek (od 27 lutego 2020 r.)
najbliższe wybory parlamentarne	2022 r.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021**	2022**
PKB (w mld euro)	9,997	10,567	11,716	12,595	13,590	12,701	-	-
PKB na 1 mieszkańca (w tys. euro)	22,450	23,190	25,010	25,960	26,920	24,630	-	-
PKB (dynamika w %)	9,6	4,1	8,1	5,2	5,5	-7,0	4,6	6,1
Deficyt budżetowy /nadwyżka budżetowa (w % PKB)	-1,0	0,9	3,2	2,0	0,5	-9,4	-6,3	-3,9
Dług publiczny (w % PKB)	55,9	54,5	48,8	45,2	42,6	55,2	60,0	59,3
Stopa bezrobocia (w %)	5,4	4,7	4,0	3,7	3,6	4,3	4,3	3,8
Inflacja (w %)	1,2	0,9	1,3	1,7	1,5	0,8	1,2	1,5
Eksport towarów i usług (w mld euro)	15,457	15,925	17,609	17,934	19,451	18,028	-	-
Import towarów i usług (w mld euro)	14,480	14,736	15,600	15,914	17,443	16,795	-	-

Źródło: Eurostat; DG ECFIN (*wyniki wstępne; **prognoza)

MINISTERSTWO ROZWOJU, PRACY I TECHNOLOGII

Malta pozostawała do 1963 r. kolonią brytyjską, następnie krajem w ramach brytyjskiej Wspólnoty Narodów. Od 1974 r. Malta jest republiką parlamentarną z jednoizbowym parlamentem, na czele której stoi prezydent wybierany przez parlament na okres 5-letni. Władzę ustawodawczą pełni Izba Reprezentantów (65 miejsc), który także sprawuje 5-letnią kadencję. Ordynacja wyborcza przewiduje system proporcjonalny z zastosowaniem instrumentu pojedynczego głosu przechodniego. Maltański system polityczny nie przewiduje instytucji rządu mniejszościowego. Zwyczajowo na stanowisko premiera powoływany jest lider większości parlamentarnej.

Malta jest państwem członkowskim Unii Europejskiej od 1 maja 2004 r., natomiast 1 stycznia 2008 r. kraj przyjął walutę euro. Tym samym Malta jest najmniejszą gospodarką strefy euro.

2. Sytuacja gospodarcza Malty

Gospodarka Malty, ze względu na rozmiar i położenie geograficzne kraju, jest silnie uzależniona od czynników zewnętrznych. Do głównych sektorów napędzających maltańską gospodarkę należą: turystyka, usługi finansowe, przemysł farmaceutyczny, produkcja maszyn i urządzeń, przemysł lotniczy i stoczniowy, produkcja filmowa, *online gaming*, sektor farmaceutyczny i usługi edukacyjne.

W 2017 r. wkład poszczególnych sektorów w PKB kraju był następujący: usługi – 88,7%, przemysł – 10,2% oraz rolnictwo – 1,1%.

W poprzednich latach gospodarka maltańska mocno odczuła skutki światowego kryzysu gospodarczego. Jednak począwszy od 2013 r. Malta notuje znaczący wzrost gospodarczy, który w 2015 r. osiągnął szczytową wartość ok. 10,7% PKB. Następnie, w 2016 r. spadł do poziomu 5,7% PKB. Pomimo spadku, wartości te były jednymi z największych osiągniętych przez państwa należące do strefy euro, odzwierciedlając stale rosnący popyt wewnętrzny, inwestycje oraz coraz większą liczbę turystów odwiedzających Maltę. Jednocześnie spada poziom długu publicznego. Według danych Komisji Europejskiej osiągnął on w 2018 r. poziom ok. 46% PKB, natomiast w 2019 r. – nieco ponad 43% PKB. Poprawie ulega także sytuacja na rynku pracy. Mimo wzrostu poziomu bezrobocia w krajach UE, na Malcie zjawisko to utrzymuje się na stabilnie niskim poziomie poniżej ok. 4,0% (wg danych DG ECOFIN – 3,6% w 2019 r.), dzięki stale utrzymującej się aktywności maltańskich przedsiębiorstw oraz napływowi BIZ. Warto zwrócić uwagę, iż rośnie aktywność zawodowa kobiet, w szczególności dzięki polityce rządu, która wspiera finansowo kobiety decydujące się na powrót do pracy po urlopie macierzyńskim.

W pierwszym kwartale 2021 r. gospodarka Malty rosła w tempie 1,9% (kw/kw) napędzana głównie przez eksport usług. Po znacznym spadku (-7,8%) w 2020 r. przewiduje się, że realny PKB wzrośnie do 5,6% w 2021 r. Oczekuje się, że gospodarka Malty osiągnie przedpandemiczny poziom około połowy 2022 r.

Wysokie tempo szczepień na Malcie oraz poprawa sytuacji w zakresie zdrowia publicznego pozwoliły na znaczne złagodzenie środków restrykcyjnych w drugim kwartale 2021 r.. Kontynuacja silnej poprawy nastrojów biznesowych i konsumenckich, w tym w najbardziej dotkniętych sektorach usług gastronomicznych i noclegowych, sugeruje, że działalność gospodarcza jest na drodze do trwałego ożywienia. Oczekuje się, że w przyszłości wzrost otrzyma się dzięki stopniowemu ożywieniu w sektorze turystyki, korzystnym perspektywom popytu zewnętrznego na inne usługi oraz ożywieniu w inwestycjach prywatnych i publicznych, wspieranym również przez wdrożenie planu naprawy i odporności.

Handel zagraniczny

Wg danych Maltańskiego Biura Statystycznego w 2020 r. eksport z Malty osiągnął wartość 3,121.9 mln euro (spadek o 17% w porównaniu do 2019 r.), natomiast import 5,281.7 mln euro (spadek o 28,8% r/r). Tym samym Malta zanotowała ujemne saldo w wysokości 2,159.8 mln euro.

W 2020 r. najważniejszymi partnerami eksportowymi Malty były Niemcy (13,6% wartości eksportu), Francja (7,5%), Włochy (5,3%), Singapur (4,7%), Hong Kong (4,3%), Japonia (4,1%) oraz Stany Zjednoczone (4,5%). Głównymi partnerami handlowymi Malty pod względem krajowego importu były następujące państwa: Włochy (19,2% wartości importu), Wielka Brytania (7,5%), Chiny (7%), Niemcy (6,2%), Francja (6,2%) oraz Hiszpania (4,7%).

MINISTERSTWO ROZWOJU, PRACY I TECHNOLOGII

Struktura eksportu i importu towarów jest podobna – składają się na nią przede wszystkim paliwa mineralne, oleje mineralne i produkty ich destylacji, maszyny i środki transportu, artykuły rolno-spożywcze, chemiczne i farmaceutyczne oraz wyroby przemysłowe.

Malta ma dobrą pozycję pod względem atrakcyjności zagranicznych inwestycji bezpośrednich, co powoduje, że ostatnich latach napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych wykazuje tendencję wzrostową. Według Raportu UNCTAD 2020, napływ BIZ na Maltę wyniósł 3,6 mld USD, w porównaniu z 4 mld USD w 2019 r. Całkowity stan BIZ szacuje się na 206 mld USD, około 1425% PKB kraju (jeden z najwyższych wskaźników na świecie). Niemal 97% BIZ ulokowanych zostało w sektorze finansowym i ubezpieczeniowym. Inne sektory inwestycyjne to elektronika, farmaceutyka i komunikacja.

Wśród silnych stron maltańskiej gospodarki wymienia się stabilność gospodarczą, przyjazny system podatkowy oraz dobrze wykwalifikowanych pracowników. Z kolei najgorzej ocenianym aspektem gospodarki jest infrastruktura.

3. Polityka gospodarcza

Priorytetowymi kierunkami polityki gospodarczej rządu są: pobudzanie wzrostu gospodarczego i tworzenie nowych miejsc pracy, redukcja obciążeń podatkowych, wzrost innowacyjności gospodarki oraz realizacja podjętych na arenie międzynarodowej zobowiązań w zakresie ochrony klimatu. W poprzednich latach światowy kryzys finansowy odsunął te ambitne plany w czasie, wysuwając na pierwszy plan działania ukierunkowane na zwalczanie negatywnych skutków załamania gospodarki światowej. Jednak odnotowany wzrost gospodarczy dał ponownie podstawę do realizacji ambitniejszych zadań budżetowych, w tym: zapewnienie stabilności makroekonomicznej i finansowej w celu dalszego przyciągania inwestycji, tworzenie nowych miejsc pracy, pobudzenie wzrostu gospodarczego, utrzymanie programu inwestycji w infrastrukturę, sektor energetyczny i środowisko, inwestycje w edukację i szkolenia, pomoc rodzinom i najuboższym. Obok konsolidacji finansów publicznych działania rządu Malty są ukierunkowane przede wszystkim na tworzenie nowych miejsc pracy, edukację, środowisko oraz ochronę rodzin. W latach 2014 – 2015 wdrożono program przyciągania inwestorów zagranicznych (*Individual Investor Programme*). Jednakże nadal trudności infrastrukturalne (transport i logistyka) stanowią główną barierę dla inwestorów zagranicznych.

4. Ramy prawno-traktatowe

Podstawowe znaczenie posiadają uregulowania Traktatu Akcesyjnego Polski do UE. Szereg kwestii związanych ze współpracą gospodarczą regulują bilateralne umowy międzyrządowe, tj.:

- *umowa międzyrządowa w sprawie współpracy gospodarczej, handlu i żeglugi z dnia 21 października 1977 r.,*
- *umowa w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodów, sporządzona w La Valetta dnia 7 stycznia 1994 r. (weszła w życie dnia 24 listopada 1994 r.) (Dz.U. 1995 nr 49 poz. 256).*

Polska nie zawierała umowy w sprawie popierania i ochrony inwestycji (BIT) z Maltą.

5. Dwustronna wymiana handlowa

Wymiana handlowa Polski z Maltą (w mln EUR)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika 2020 2019	I-V 2020	I-V 2021	Dynamika I-V 2020=100
Eksport	67,1	52,7	41,9	44,5	62,9	46,8	60,1	128,2%	21,4	43,9	205,1%
Import	43,1	27,3	25,8	41,1	47,7	54,6	52,4	95,9%	23,6	26,1	110,4%
Obroty	110,1	80,0	67,7	85,6	110,7	101,4	112,5	110,9%	45,0	69,9	155,4%
Saldo	24,0	25,4	16,1	3,3	15,0	-7,8	7,7	-	-2,2	17,8	

Według danych GUS za rok 2020 Malta znalazła się na 90. miejscu wśród partnerów handlowych Polski pod względem wartości eksportu oraz na 87. miejscu pod względem importu.

W okresie od I do V 2021 r. polski eksport na Malte wyniósł 43,9 mln euro i wzrósł trochę więcej niż dwukrotnie w por. do analogicznego okresu w 2020 roku. Z kolei polski import wzrósł o 10,4% i wyniósł 26,1 mln euro. Łącznie obroty towarowe z Malte w tym okresie były na poziomie blisko 70 mln euro i wzrosły o ok. 55% w por. do analogicznego okresu ub.r. Saldo obrotów towarowych było na korzyść Polski i wyniosło ok. 18 mln euro.

Wg danych GUS polsko-maltańskie towarowe obroty handlowe w 2020 roku wyniosły 112,5 mln EUR, co oznacza wzrost o blisko 11% w stosunku do roku 2019. Polski eksport wyniósł 60,1 mln EUR (+28,2% r/r), polski import 52,4 mln EUR (-4,1% r/r). Poza 2019 r. kiedy wartość importu z Malty przewyższyła wartość polskiego eksportu o 7,8 mln euro, wymianę handlową z Malte charakteryzuje dodatnie saldo na korzyść Polski (7,7 mln w 2020 r.)

Polski eksport na Malte w 2020 r. objął przede wszystkim wyroby przemysłu elektromaszynowego – 32 mln euro (wzrost o 99% w porównaniu do 2019 r., ok. 53% udziału w PL eksporcie do MT ogółem); artykuły rolno-spożywcze – 12 mln euro (3% spadek, 20% udziału); wyroby przemysłu chemicznego – 4,7 mln euro (spadek o 13%, ok 8% udziału).

Struktura towarowa polskiego eksportu na Malte w 2020 r.

W polskim eksporcie dominują w 2020 r.: statki pasażerskie i promy (łącna wartość – 15,7 mln euro, 26,5% całości eksportu), aparatura odbiorcza dla telewizji (łącna wartość – 10 mln euro, 16,9% całości eksportu), mięso i podroby drobiowe (łącna wartość – 5,2 mln euro, 8,8% całości eksportu).

Polski import z Malty w 2020 r. objął przede wszystkim wyroby przemysłu chemicznego – 29 mln euro (spadek o 7% w por. do 2019 r; ok 56% importu PL z MT ogółem), wyroby przemysłu elektromaszynowego – 16 mln euro (wzrost o 1%; 30,7% importu PL z MT ogółem), wyroby przemysłu drzewno-papierniczego – 3,3 mln euro (wzrost o 255%; ok 6,4% importu PL z MT ogółem).

Struktura towarowa polskiego importu z Malty w 2020 r.

Polska importuje z Malty głównie: leki (łącna wartość – 26,7 mln euro; 51,2% udziału w imporcie), statki pasażerskie i promy (łącna wartość – 6,3 mln euro; 11,6% udziału w imporcie), papier, tektura, wyroby z masy papierniczej (łącna wartość – 3,0 mln euro; 5,7% udziału w imporcie).

7. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

Według danych NBP łączna wartość maltańskich bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce w 2019 r. wyniosła 3.060,5 mld (na koniec 2018 r. wyniosła 1,788 572,8 mln euro, natomiast na koniec 2017 r. – 572,8 mln euro). Ww. inwestycje mają prawdopodobnie charakter inwestycji finansowych spółek międzynarodowych zarejestrowanych w tym kraju.

Potencjalne obszary współpracy inwestycyjnej to sektor gospodarki morskiej, energetyka, sektor finansowy, usług bankowych i teleinformatycznych oraz hotelarstwo.

Na liście *Głównych Inwestorów Zagranicznych w Polsce – Luty 2019*, opublikowanej przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu, znalazła się jedna firma z kapitałem maltańskim – Von der Heyden Group (sektor nieruchomości).

W 2014 r. maltańska spółka PTL International kupiła firmę SAD s. z o.o., największą w Polsce sieć sklepów sprzedaży detalicznej produktów Apple (zatrudniająca ok. 600 osób).

Według danych NBP wartość polskich inwestycji bezpośrednich na Malcie w 2019 r. wyniosła 696,4 mln euro (na koniec 2018 r. wyniosła 691,7 mln euro, natomiast w 2017 r. – 685,2 mln euro). Ponadto dochody polskich inwestorów z tytułu BIZ na Malcie wyniosły 76,8 mln euro (dla porównania – w 2018 r. stanowiły 190,6 mln euro).

Według danych GUS, na koniec 2019 r. w Polsce działało 126 podmiotów z udziałem kapitału maltańskiego.

8. Dostęp do rynku

Od 1 stycznia 2007 r. zarówno Polska, jak i Malta otworzyły wzajemnie swoje rynki dla czterech swobód Unii Europejskiej (przepływu towarów, usług, osób i kapitału). Polscy przedsiębiorcy nie sygnalizują istotnych barier w dostępie do rynku maltańskiego, ani przeszkód w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej na Malcie.

9. Dane kontaktowe

Ambasada Republiki Malty w RP

Ambasador: JE John Paul Grech
ul. Wiśniowa 40/4, 02-520 Warszawa
nr tel.: 22 646 46 39
adres e-mail: maltaembassy.warsaw@gov.mt

Ambasada RP w Republice Malty

Ambasador: Tomasz Czyszek
Valley Towers, Unit 10, Valley Road
BKR 9023 Birkirkara
nr tel.: +356 997 24852
adres e-mail: valleta.amb.sekretariat@msz.gov.pl
<https://www.gov.pl/malta>

Konsulat Honorowy Rzeczypospolitej Polskiej (honorowy) w Birkirkara

konsul honorowy: Hector Spiteri (język konsula angielski, włoski)
11 L-Ufficcji, Misrah 28 ta' Frar 1883, Birkirkara BKR1501
nr tel.: +356 79535354, +356 22580115
adres e-mail: hector@polandconsultatemalta.info

Opracowanie:

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej
Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii
Sierpień 2021 r.